

Апчих вирушає у мандрівку

Історія про те, як Апчих із пані Вороною літали в гості до Позіхайлика, щоб подивитися на галявину лісових дзвіночків, і про їхні неймовірні пригоди. Бо під час перельоту вони трохи збилися з дороги і спершу потрапили у файне місто Тернопіль, де Апчих мимохить дав старт змаганням веслувальників на кубок водяника. Там їх чекало знайомство з трьома тернопільськими лісовичками, братиками Хохом та Хухом і їхньою сестричкою Ахою, а також із самим водяником Буль-Булем та його компанією. Врешті-решт наші мандрівники таки потрапили на галявину лісових дзвіночків, де зустрілися не лише з Позіхайликом, а й зі справжнім Змієм Гориничем, хоч і маленьким.

На початку літа для лісовичка дідуся Апчиха, що мешкає в парку під Високим Замок у Львові, настає та пора, коли він нарешті може трохи відпочити. Бо ж першоцвіти — підсніжники й проліски, які він разом зі своїми помічниками павучками старанно охороняв, відцвіли ще в березні, ряст, анемони й медунки — у квітні, а конвалії — у травні. Ну, а пора грибів, коли він допомагає людям у їх пошуку, ще не настала. Проте відпочити для Апчиха ніколи не означає поспати чи бодай полежати. Адже відсипається й відлежується він у своїй хатинці під пеньком зазвичай узимку, а навесні, влітку й восени не годиться байдикувати.

І ось в один із тих днів на початку літа, коли Апчих саме міряв траву, яка вже стала такою високою, що він міг сховатися у ній з головою, голубина пошта й принесла йому давно очікуваного листа. А всім відомо, що лісовички не користуються ні телефонами, ні смартфонами, ні інтернетом, ні навіть «Укрпоштою», а й досі довіряють листування лише голубам. І лист цей був від його далекого родича Позіхайлика — чи не наймолодшого з усіх лісовичків із великої родини славетного дядечка Хо¹.

1 Герой казки Михайла Коцюбинського «Хо (Ранок у лісі)». — Тут і далі прим. автора.

Позіхайлик мешкав хоч і не близько від Львова, але все ж не так далеко, щоб туди не долетіли голуби. Звістки від нього Апчих чекав уже кілька днів і дуже хвилювався. Він збирався написати йому ще минулого року і позаминулого, але за звичною метушнею забував, а цього річ таки не забув. Ну, а хвилювався він тому, що не був упевнений, чи встигнуть голуби вчасно принести йому відповідь.

Голубина пошта дуже давня, може, навіть давніша за самого дідуса Апчиха, проте він добре знав, що голуби хоч і надійні листоноші, проте неквапливі. Завдяки своїй природній здатності вони можуть швидко знайти найкоротший шлях додому, але можуть — не означає, що знаходять. Бо ж на тому шляху завжди знайдеться щось поклювати, а вони ніколи не проминуть такої нагоди. Ви ж знаєте голубів! А йому треба було отримати відповідь від Позіхайлика не пізніше й не раніше, а саме вчасно — тоді, коли зацвітають лісові дзвіночки. Адже у своєму листі він запитував Позіхайлика про цю рідкісну квітку, що цвіте пізніше за інші, тобто саме тепер, на початку літа, — а вона вже давно, на жаль, стала рідкісною.

Дідусь Апчих востаннє бачив її в себе під Високим Замком ще тоді, коли сам був малим. Вона дуже гарна, ніжно-блакитного кольору, формою схожа на дзвіночок, і коли з неї скапує ранкова роса, то квітка стріпується й ледь чутно дзеленчить. Люди того зазвичай не чують, а для лісовичків із їхнім гострим слухом немає милішого звуку. І для Апчиха також, він би їх слухав — не переслухав. Вже у самій назві цієї дивної квітки — лісовий дзвіночок — бринить ніжний дзенькіт, що наповнює всі закутки лісу. Недаремно ця квітка є улюбленою у всіх лісовичків.

І ще всім лісовичкам відомо, що саме в Позіхайликовому лісі є знаменита галявина лісових дзвіночків. Про неї дідусь Апчих і запитував свого родича. А ще повідомляв, що

хоче приїхати до нього в гості, тому що вже давно мріє побачити ту галявину на власні очі й послухати хор лісових дзвіночків на власні вуха. Бо ж без попередження у гості ходять лише нечеми, а дідусь Апчих був чемним лісовичком.

І ось, коли голуби принесли йому відповідь від Позіхайлика, радості Апчиха не було меж. Зопалу він навіть віддав голубам цілу торбинку соняшникового насіння. Його ще торік подарувала йому сусідка пані Ворона. Він з хвилюванням відкрив конверт і після велемовного привітання, побажання здоров'я та всіляких гараздів із роси та з води, — до речі, саме лісовички придумали бажати «з роси та з води», а вже люди в них це запозичили, — нарешті прочитав довгоочікуване повідомлення. Усього три короткі речення: «Дзвіночки розцвітають. Можете приїздити. Чекаю», — і підпис: «Позіхайлик». А ще Апчих побачив намальовану ніжно-блакитну квітку у формі дзвіночка. Адже лісовички завжди доповнюють свої листи малюнками, така вже в них традиція.

— Доброго ранку, пані Вороно! — на radoщах одразу гукнув він своїй сусідці, яка вже встигла повернутися з ранкового польоту на свій улюблений Винниківський ринок.

Та ворона була вже стара й глухувата і привітання його не почула. Тоді Апчих гукнув ще раз і ще голосніше:

— Доброго ранку!..

Але сусідка й цього разу його не почула. Вона й далі похнюплено сиділа на гілці й чи то дрімала, а чи думала свою одвічну воронячу думу про те, де б це розжитися шматочком сиру. Дідусь гукнув ще кілька разів, але знову марно. Аж тут несподівано для самого себе раптово пчихнув. А його пчих, як відомо, чутно далеко попід Високим Замком, і він лякає навіть зловмисників, які зазіхають на першоцвіті в парку.

— О, дорогий сусіде! — нарешті стрепенулася пані Ворона. — Будьте здорові!

Але, пчихнувши раз, Апчих, як це часто з ним траплялося, уже не міг зупинитися і пчихнув ще кілька разів поспіль. І пані Ворона знов і знов бажала йому здоров'я, аж поки їй це не набридло і вона, як завжди в таких випадках, хотіла летіти геть. Та Апчих враз перестав пчихати і звернувся до неї якомога приязнішим тоном:

— Пані сусідко, добре, що ви є! Вже й не знаю, як вас просити, але без вашої допомоги знову не обійтись... Хочу знову запропонувати вам мандри. Треба, щоб ви підкинули мене тут недалечко...

— У мандри? Недалечко?.. — не без здивування перепитала пані Ворона. — Що, знову до сестриці на Погулянку чи до братика у Стрийський парк?..

— Не до братика і не до сестриці, а до мого двоюрідного племінника Позіхайлика в Борщівку?

— У Борщагівку? — перепитала пані Ворона. — Десь я таке чула.

— Та не у Борщагівку, а в Борщівку! — виправив її Апчих. — А ось вам і мапа... — витяг він із-під пенька, де була його хатинка, аркуш зі справжнього географічного атласу.

Він колись знайшов його на стежці, що веде до найближчої від парку школи — Галицького ліцею, і зберіг собі. Бо десь тоді ж і вирішив провідати Позіхайлика та його галявину лісових дзвіночків. І ще тоді вони з Їжаком Жаком, який у свій час найкраще вчився в лісовій школі, навіть знайшли на тій мапі і місто Львів, і село Борщівку. Саме там, у Борщівцевському лісі, й мешкав Позіхайлик. І там, за переказами лісовичків, була чарівна галявина, на якій росли омріяні Апчихом лісові дзвіночки.

Вони із Жаком навіть маршрут на мапі проклали. Їжак для цього не пошкодував однієї із своїх голок і продряпав нею пряму лінію між Львовом і Борщівкою. Дідусь Апчих

показав пані Вороні цей видряпаний маршрут і запитав, чи розуміє вона, що це? Пані Ворона лише хмикнула:

— Звісно, це мапа! Кожен першокласник це знає!.. Ну, може, і не першокласник, але третьокласники вже напевне знають, — поправила себе птаха.

— А ось і наш маршрут зі Львова до Борщівки, його сам Їжак Жак допоміг мені прокласти, — Апчих провів пальцем по надряпаній на мапі лінії.

— Їжак? А їжаки хіба літають? — перепитала пані Ворона.

— Може, й літають, але нечасто, — впевнено відповів Апчих.

— Я так і думала, — сказала пані Ворона. — А ще я думаю, судячи з мапи, що нам треба летіти на північний схід від Львова...

— Так, — підтвердив Апчих. — Ось Кременецькі гори, а трохи нижче річка Горинь — вона ось тут починається. Ось і Борщівка. А велике блакитне кружальце — то, мабуть, ставок... — Апчих ледве стримав себе, натиснувши на перенісся вказівним пальцем, щоб знову не пчихнути.

— О, а Горинь — це там, де живе Змії Горинич?.. — враз запитала пані Ворона.

— Колись жив, — підтвердив Апчих і таки не втримався й пчихнув.

— О, правда! — сказала пані Ворона. — І будьте здорові!.. Але наше вороняче радіо донесло, що Горинич знову об'явився.

— А-апчих! — вдруге пчихнув дідусь Апчих.— О, і ще раз правда! — радо вигукнула пані Ворона. — І знову будьте здорові! Цікаво, цікаво, цікаво!.. — враз закаркала вона. — Цікаво було б хоч здалеку його побачити!

Апчих про Змія Горинича нічого їй не відповів. Міг би, звісно, застерегти, мовляв, остерігайтеся, щоб він вас не з'їв, але не хотів лякати пані сусідку. Бо ще чого доброго

Зміст

Апчих вирушає у мандрівку	3
Апчих і щасливчик Плюс Одинадцятий	33
Апчих і вибори короля львівських левів	47